

Sagen sattes til Forhandling.

Indenrigsministeren (Dahlggaard): Jeg skal tillade mig for det høje Lands-ting at forelægge Forslag til Lov om Æn- dringer i Lov Nr. 101 af 29. Marts 1924 om kommunale Valg, saaledes som dette Lovforslag er vedtaget i det høje Folke- ting. Lovforslaget falder i to Hovedafsnit. Det første Afsnit gaar ud paa at ændre de nugældende Regler for Valg til Amts- raadene; det andet Afsnit gaar ud paa i visse Tilfælde at give Vælgere, der paa Grund af Tjenesteforhold, det være sig i Land eller om Bord paa Skibe, er for- hindrede i at stemme paa almindelig Maade ved de kommunale Valg, Adgang til at stemme pr. Brev.

Baggrunden for at fremsætte Lovfor- slaget er de højst utilfredsstillende Regler for Valg til Amtsraadene, der nu er gæl- dende. Som bekendt gaar disse Regler ud paa, at hvert Sogneraad i Amtsraads- kredsen vælger af sin Midte i Kommuner med 600 kommunale Vælgere og derunder 3 Valg- mænd, i større Kommuner 1 Valgmand for hvert yderligere paabegyndt Antal af 600 kommunale Vælgere. Amtsraadene vælges som bekendt nu hvert 6te Aar. Det er ind- lysende, at denne Valgmaade er meget langt fra at give de forskellige Valgrupper for- holdsvis Repræsentation indenfor Amts- raadskredsen, hvorfor der da ogsaa alle- rede for mange Aar siden har været prin- cipielt Enighed indenfor et meget betyde- ligt Flertal i begge Rigsdagens Ting om, at disse Forhold burde ændres. Jeg skal i denne Henseende nævne, at der i Valg- lovskommisionen af 1921 var Repræsen- tanter for Socialdemokratiet, det konser- vative Folkeparti og det radikale Venstre, der gav Tilslutning til den Opfattelse, at Hensynet til en retfærdig forholdsmæssig Repræsentation krævede Valgregler af an- den Art end dem, der blev indsat i den kommunale Lov af 1924.

Lovforslaget, som det her foreligger, gaar ud paa at forlade den nuværende in- direkte Valgmaade og gaa over til direkte Valg. Amtsraadsvalgene var i det Forslag, jeg oprindelig forelagde i Folketinget, foreslaaet afholdt hvert fjerde Aar i Marts Maaned i Forbindelse med Sogneraad- valgene. Efter Forslaget, som det her fore- ligger, er Forholdet ogsaa dette, at Valg til Amtsraad skal ske i Forbindelse med Sogneraadvalgene, men kun ved hvert andet Sogneraadvalg, saaledes at Valg- perioden for Amtsraadene bliver 8 Aar. Derfra er der dog den Undtagelse, at

det ved det først stedfindende Amts- raad valg efter disse Regler valgte Amts- raad kun har en 4-aarig Virkeperiode.

Vælgerne efter dette Forslag er de samme som de, der er valgberettigede til Sogneraadvalgene, og det foreslaas altsaa at lade Amtsraadene vælge ved direkte Listevalg. Paa samme Maade som der ved Sogneraadvalgene stemmes paa Kandidat- lister indenfor hver Kommune, foreslaas det nu, at der ogsaa indenfor hvert Amt stemmes paa opstillede Kandidatlistes. Til Forskel fra det Forslag, jeg nævnte, der blev stillet i Valglovskommisionen, gives der imidlertid, ligesom ved Sogneraadvalg, Adgang til at stemme paa en enkelt af Listens Kandidater og derigennem øve Ind- flydelse paa den Rækkefølge, hvori Kandi- daterne bliver valgt, idet der dog er den Forskel fra de Regler, der gælder ved Sogne- raadvalgene, at Kandidaternes Rækkefølge paa Listen bliver afgørende, medmindre andre af Kandidaterne gennem den person- lige Stemmeafgivning har opnaaet det for Listen udregnede Fordelingstal. Endvidere foreslaas her, at der ved Amtsraadsvalg, ligesom ved Sogneraadvalg, skal kunne ind- gaas Listeforbund.

Hvad angaar Lovforslagets 2det Afsnit, som aabner Adgang til i visse Tilfælde at afgive Stemme ved Indsendelse af Stemme- seddel, blev dette Spørgsmaal ogsaa drøftet i den store Valglovskommision. Af Re- præsentanter for Socialdemokratiet, det konservative Folkeparti og det radikale Venstre stillede der her visse Forslag, hvis Hovedlinier er fulgt i det foreliggende Lov- forslag. De Vælgere, som ifølge Lovfor- slaget erholder Ret til at stemme ved Ind- sendelse af Stemmeseddel, er Søfolk, som paa Grund af deres Virksomhed om Bord er forhindrede i at komme til Stede paa Afstemningsstedet; endvidere Vælgere, der som Følge af Ansættelse i Statens eller Kommunens Tjeneste eller ved privat Kon- trakt eller Arbejdsforhold er forpligtede til at forrette Tjeneste udenfor Kommunen paa en saadan Maade, at de er udelukkede fra at indfinde sig paa Afstemningsstedet inden- for de for Afstemningen fastsatte Tidsfri- ster. Det er gennem Lovforslagets Bestem- melser, som det høje Ting vil se, sikret, at Misbrug af denne Form for Afstemning ikke kan finde Sted, ligesom der er skabt Sik- kerhedsforanstaltninger til Hindring af, at Afstemningens Hemmelighedelse krænkes.

I Forslaget, som jeg oprindelig fore- lagde det i Folketinget, var der endvidere en Bestemmelse om, at Adgang til at stemme paa den Maade, jeg her har nævnt, ogsaa